

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2017. GODINU

CSR ROŽAJE

PERIOD IZVJEŠTAJA
01.01.2017 - 31.12.2017.

Javna ustanova Centar za socijalni rad za opštinu Rožaje (u daljem tekstu Centar) osnovan je 12. 07. 1984. godine Odlukom Skupštine opštine Rožaje, kada je djelatnost starateljstva sa opštinskih organa prenijeta u nadležnost Centra.

Od 1990. godine centri za socijalni rad u Crnoj Gori su republičke ustanove po Odluci Skupštine SRCG o osnivanju centara za socijalni rad ("Sl. list SRCG", br. 46/90), a od 05. 08. 2005. godine po Odluci Vlade Republike Crne Gore («Sl. List RCG», br 73/05), mijenja se naziv u JU Centar za socijalni rad za opštinu Rožaje.

Za teritoriju opštine Rožaje formiran je poseban Centar za socijalni rad.

Opština Rožaje se nalazi na sjeveroistoku Crne Gore. Prostire se na 432 km², sa 23.312 stanovnika stalno nastanjenih u opštini i oko 9.500 stanovnika se nalaze na privremenom radu u drugim zemljama.

Djelatnost Centra za socijalni rad za opštine Rožaje definisana je Strategijom razvoja socijalne i dječije zaštite Crne Gore i socijalnom politikom i smjernicama Vlade i nadležnog Ministarstva rada i socijalnog staranja, a uređena je Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti ("Službeni list CG" br. 27/13, 1/15, 42/15, 47/15, 56/16, 66/16, 1/17, 31/17, 42/17 i 50/17) koji je, između ostalog, redefinisao određena prava. Jedna od ključnih promjena u odnosu na materijalno obezbjeđenje, a koja se stupila na snagu od 01.07.2017. godine, jeste da je brisan čl. 29 Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti – Ograničeno trajanje materijalnog obezbjeđenja. Drugi zakonski akti kao što su Porodični zakon (Sl.list RCG br. 01/07), Zakon o zaštiti od nasilja u porodici (Sl.list RCG br. 46/10 i Izmjene Krivičnog zakona koje se odnose na primjenu vaspitnih naloga za maloljetnike, takođe, preciznije uređuju postupke u primjeni različitih mjera i oblika socijalne i dječije zaštite. Obim raspoloživih finansijskih sredstava je neophodan uslov da bi Centar za socijalni rad bio u mogućnosti da pravovremeno i na optimalan način realizuje programske zadatke. Uvedena je obaveza polugodišnjeg usklađivanja novčanih iznosa za pojedina prava (1. januara i 1.jula) srazmjerno rastu/padu troškova života i visine zarada.

materijalnog obezbjeđenja zasnovao radni odnos na osnovu sporazuma o aktivnom prevazilaženju nepovoljne socijalne situacije.

Novim zakonom redefinisana je visina dodataka za pet kategorija, koja je neznatno uvećana od jula 2017. godina, a određena je prema sledećoj skali: za djecu korisnika materijalnog obezbjeđenja visina dodatka je 23,98 eura, za djecu korisnike dodatka za njegu i pomoć 32,27 eura, za djecu korisnike lične invalidnine 40,06 eura, za djecu bez roditeljskog staranja, takođe, 40,06 eura i za, što je novouvedena kategorija korisnika dodataka, djecu "čiji je roditelj, usvojilac, starlac, hranitelj, odnosno lice kome je dijete povjereno na njegu, vaspitanje i obrazovanje kao korisnik materijalnog obezbjeđenja zasnovao radni odnos na osnovu sporazuma o aktivnom prevazilaženju nepovoljne socijalne situacije" iznos dodatka je 40,06 eura.

U odnosi na prvu polovinu 2017. godine, primanja po ovom osnovu su uvećana za 20 posto.

Dječiji dodatak u izvještajnom periodu u prosjeku je koristilo 618 porodica.

1.3 Dodatak za njegu i pomoć

Pravo na dodatak za njegu i pomoć ima lice kome je zbog tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili senzornih oštećenja ili promjena u zdravstvenom stanju neophodna njega i pomoć da bi imalo obezbijeden pristup zadovoljavanju potreba.

Pravo na dodatak za njegu i pomoć može ostvariti lice pod uslovom da ovo pravo nije ostvarilo u skladu sa drugim zakonima i da nije korisnik prava na ličnu invalidninu u skladu sa ovim zakonom.

Medicinske indikacije za ostvarivanje prava na njegu i pomoć propisuje nadležni organ državne uprave za oblast socijalne zaštite, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja, na osnovu kojih je i donešen Pravilnik o medicinskim indikacijama za ostvarivanje prava iz socijalne i dječije zaštite.

U 2017. godini, Socijalno - ljekarska komisija je zasijedala dva puta 10.07.2017 i 08.12.2017 godine.

Visina dodatka za njegu i pomoć iznosi 65.35 eura mjesečno.

U izvještajnom periodu podnešeno je 539 zahtjeva za priznavanje prava na dodatak za njegu i pomoć drugog lica od kojih je 188 zahtjeva usvojeno, a odbijen je 634 zahtjev.

1.6 Naknada za novorođeno dijete

Jedan od roditelja, usvojlac, staralac ili hranitelj može ostvariti pravo na jednokratnu naknadu za novorođeno dijete do navršene jedne godine života djeteta.

Naknada za novorođeno dijete iznosi 109.07 eura.

Naknada za novorođeno dijete za korisnika prava na materijalno obezbjeđenje iznosi 130.88 eura.

Navedeno pravo u izvještajnom periodu u prosjeku je koristilo 314 lica.

1.7 Naknada po osnovu rođenja djeteta

Jedan od roditelja koji je na evidenciji Zavoda za zapošljavanje i student može ostvariti pravo na mjesečnu naknadu po osnovu rođenja djeteta, do navršene jedne godine života djeteta.

Ukoliko je zahtjev za naknadu podniet u roku od 30 dana od dana porođaja, isplata teče od dana porođaja, a ako je zahtjev podniet poslije toga roka naknada se isplaćuje od dana podnošenja zahtjeva.

Visina naknade po osnovu rođenja djeteta iznosi 79.03 eura mjesečno.

Navedeno pravo u izvještajnom periodu u prosjeku je koristilo 270 lica.

1.8 Naknada roditelju ili staratelju - njegovatelju lica koje je korisnik lične invalidnine

Jedan od roditelja, odnosno staratelj korisnika prava na ličnu invalidninu ima pravo na naknadu, za svakog korisnika pojedinačno.

Pravo ima jedan od roditelja, odnosno staratelj koji ima najmanje jednog korisnika prava na ličnu invalidninu i jednog ili više korisnika prava na dodatak za njegu.

Pravo ima i jedan od roditelja, odnosno staratelj dvoje ili više korisnika prava na dodatak za njegu i pomoć, za svakog korisnika pojedinačno.

Lica ima pravo na naknadu pod uslovom da korisnik prava na ličnu invalidninu, odnosno prava na dodatak za njegu i pomoć ne koristi uslugu smještaja.

Visina naknade iznosi 193 eura mjesečno.

Navedeno pravo u izvještajnom periodu u prosjeku je koristilo 102 lica.

1.12 Troškovi sahrane

Pravo na troškove sahrane u slučaju smrti korisnika: materijalnog obezbjeđenja, lične invalidnine, dodatka za njegu i pomoć i smještaja, obezbjeđuje se u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti.

Pravo na troškove ima lice koje je preuzelo plaćanje troškova sahrane, ukoliko to pravo nije ostvarilo po drugom osnovu.

Pružalac usluge koji je platio troškove sahrane za lice iz stava 1 ovog člana ima pravo na naknadu troškova od lica koje ima obavezu plaćanja.

Troškove sahrane u 2017 godini isplaćeno je 34 zahtjeva.

1.13 Ustavni sud – naknada ženama

Zakonom o izvršenju Odluke Ustavnog suda Crne Gore U-I broj 6/16 od 19.04.2017. godine - "Službeni list CG", br. 31/17, ("Službeni list CG", br. 42/17 i 92/17), uređen je pravni status korisnica prava na naknadu po osnovu rođenja troje ili više djece koje su prestale da važe danom objavljivanja Odluke Ustavnog suda Crne Gore U-I broj 6/16 od 19. aprila 2017. godine ("Službeni list CG", broj 31/17) i čl. 1 i 2 (čl. 54a stav 1 i 54b stav 1) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti ("Službeni list CG", broj 1/17).

Po odluci Ustavnog suda pravo na naknadu majkama ostvarilo je 67 korisnica.

1.14 Uplata doprinosa

Korisnicama prava na naknadu po osnovu rođenja troje ili više djece, koje su do dana stupanja na snagu ovog zakona, koristile pravo iz člana 4 (član 54a) Zakona o dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, odnosno člana 1 (član 54a stav 1) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti – po osnovu radnog staža, za vrijeme za koje su koristile to pravo, uplatiće se doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje.

1.15 Zdravstvena zaštita

Pravo na zdravstvenu zaštitu obezbjeđuje se korisniku: materijalnog obezbjeđenja, lične invalidnine, dodatka za njegu i pomoć i usluge smještaja, ukoliko ovo pravo nije ostvario po drugom osnovu.

U toku izvještajnog perioda obim poslova se znatno uvećao usred izmena i dopuna zakona u dječijoj zaštiti kao i odluke Ustavnog suda tako da je došlo do povećanja broja žalbi i tužbi na rješenja kojim je ukinuto pravo na Naknadu za troje ili više djece, kao i novih zahteva za materijalno obezbeđenje.

U 2017 godini urađeno je 10.200 rješenja.

3 Usluge socijalne i dječije zaštite

3.1 Porodična problematika

U izvještajnom periodu organ starateljstva je radio sa porodicama i parovima koji su u predrazvodnom postupku, zatim sa onima koji imaju konflikte u braku i rizikuju da dođe do razvoda, pomagao u načinu održavanja ličnih odnosa drugog roditelja kod koga nijesu djeca.

Organ starateljstva je imao na tretmanu 62 bračna para sa poremećenim bračnim odnosima i to 36 iz vanbračnih i 26 iz bračnih zajednica, 62 slučaja je završeno kod Osnovnog suda a u 10 slučaja povučene tužbe. U 4 slučaja smo imali postupak izmjene odluke o povjeravanju djece, u 1 slučaja smo imali postupak za izdržavanje djece i dva slučaja za pre daju maloljetne djece. U svim ovim postupcima organ starateljstva je dao odgovor u obliku nalaza i mišljenja organa starateljstva – voditelja slučaja za potrebe suda, po modelu novog obrasca iz Informativnog Sistema Socijalnog Staranja. U većini slučaja predstavnik organa starateljstva je bio prisutan na glavnoj raspravi u postupcima porodične problematike. Organ starateljstva je imao nekoliko slučaja u kojima je učestvovao u postupcima regulisanja roditeljskog prava koji su vođeni pred Osnovnim sudovima u Novom Pazaru, Tutinu i drugim gradovima u okruženju. U nekoliko slučaja po presudi Osnovnog suda u Rožajama kontakt drugog roditelja se obavlja u prostorijama Centra uz posredovanje i nadzor stručnih radnika. Možemo reći da su tretmani sa supružnicima bili dosta uspješni. Sklopljeno je pet maloljetničkih brakova za koje je organ starateljstva dao saglasnost.

Poremećeni porodični odnosi i disfunkcionalnost porodica predstavljaju najteže i najsloženije obaveze ovog Centra. Brojni su i raznovrsni zadaci Centra kada su u pitanju poremećeni bračni odnosi i poremećeni odnosi u porodici (sprovođenje postupka mirenja, davanje mišljenja i predloga sudu u vezi sa povjeravanjem djece na odgoj, čuvanje i vaspitanje, davanje mišljenja kod izmjene sudskih odluka o povjeravanju djece, posredovanje kod viđanja djece i dr.). Novim

Kao prilog ovom izvještaju predstavljamo tabelarni prikaz za djecu, odrasle i stara lica koja su žrtve nasilja/zlostavljanja i zanemarivanja.

Podaci o nasilju za 2017.g. (01.01.2017 – 31.12.2017.)

		DJECA		
		UKUPNO	M	Ž
Broj djece žrtava NASILJA/ZLOSTAVLJANJA	Porodično nasilje	21	9	12
	Nasilje van porodice	3	2	1
Broj djece žrtava ZANEMARIVANJA		17	8	9

		ODRASLI		
		UKUPNO	M	Ž
Broj odraslih (izuzev starih) žrtava NASILJA/ ZLOSTAVLJANJA	Porodično nasilje	21	2	19
	Nasilje van porodice	2	0	2
Broj odraslih (izuzev starih) žrtava ZANEMARIVANJA		3	1	2

PREDUZETE MJERE – DJECA žrtve nasilja		BROJ
Određivanje voditelja slučaja		3
Urađena procjena rizika		6
Prijava slučaja policiji		0
Postavljanje staratelja		1
Izrada IP za žrtvu		4
Savjetodavna pomoć		18
Pravna pomoć		9
Psihološka podrška		10
Izmiještanje djeteta radi bezbjednosti	U Dječji dom "Mladost"	0
	U sklonište/prihvatište (precizirati ako je zajedno sa majkom)	0
	U hraniteljsku porodicu (precizirati ako je zajedno sa majkom)	0
Udaljenje nasilnika iz stana ili drugog prostora za stanovanje		0
Pokretanje postupka pred sudom		0
Određivanje povjerljivog lica iz CSR		0
Drugo (navesti)		0

saopšti svoj stav i mišljenje, koji se roditeljima u većini ne dopada. To dovodi do grube zloupotrebe prava i interesa djece.

Na području naše Opštine u vezi rješavanja odnosa između roditelja kao i djece rođene u braku pomoć pružaju posrednici-medijatori.

Treba naglasiti i to da u Rožajama još uvijek je uglavnom, patrijarhalna porodica, sa tradicionalnom podjelom uloga po polu i uzrastu, gdje žena i djeca imaju podređeni status, dok autoritet mušakrca dominira, gdje on ima jaku partnersku i roditeljsku moć, donosi odluke, kontroliše članove porodice, primjenjuje autoritarni vaspitni stil.

Međutim, svaka porodica je sistem sa specifičnim odnosima i komunikacijama među članovima, načinom brige o djeci i vaspitanju. Svakoj porodici stručni radnici pristupaju na poseban način, kako bi riješili i prevazišli porodične probleme, a zbog kojih je u nekoliko slučajeva ovaj centar morao da se obrati ispostavi policije za asistenciju, a što je učinjeno u kranjoj nuždi.

Konstatovali smo da je povećan broj bračnih parova i članova porodica koji su se obraćali Centru za pomoć, kako materijalnu tako i savjetodavnu, što je preventivno djelovalo da se izbjegnu ozbiljniji porodični poremećaji.

Centar za socijalni rad ima dobru intersektorsku saradnju sa svim institucijama koje po prirodi posla se brinu o zaštiti djece i porodice. Tako primjera radi zajedno sa Osnovnim državnim tužilaštvom iz Rožaja koordiniran je rad našeg Stručnog tima i multidisciplinarnog tima za zaštitu djece i članova porodice preko programa i zakona o zaštiti od nasilja u porodici. Kod Područnog organa za prekršaje imali smo 15 prijava zbog prekršaja iz čl. 36.st1. čl.1 u vezi čl.8 st.1 Zakona o zaštiti od nasilja u porodici. Od ukupno 15 prijava 7 slučaja je procesuirano. Licima prijavljenim od strane žrtava nasilja u postupcima pred Područnim organom za prekršaje izčene su mjere zabrane uznemiravanja i uhođenja. Kod Osnovnog državnog tužilaštva procesuirano je 8 lica. U spovedenim posupcima kod državnog tužilaštva procesuirano je 6 lica, od kojih su dva lica kažnjena zatvorskom kaznom, jedno novčanom i troje uslovnom osudom. Dvije prijave nasilja u porodici su odbačene kao neosnovane. U toku izvještajne godine iz ove oblasti radnici našeg Centra u organizaciji Ministarstva rada odradili su nekoliko seminara. U cilju poštovanja protokola o postupanju, prevenciji zaštiti od nasilja u porodici ispoštovana je procedura i institucijalna saradnja.

Da bi se u potpunosti sagledala ukupna problematika maloljetničke delinkvencije trebalo bi sprovesti stručno istraživanje, praćenje krivičnih djela, uticaj koji vrše roditelji i druga lica kojima je maloljetno lice povjereno na čuvanje, vaspitanje i izdržavanje.

Višestruki su uzroci za počinjena krivična djela i prekršaje maloljetnika u izvještajnoj godini, a navešćemo samo neke za koje smatramo da su najbitniji: ekonomska kriza i ugrožen materijalni status posebno višečlanih porodica; moralna i sveopšta kriza društva; devalviran obrazovno vaspitni sistem; neadekvatan rad roditelja sa djecom; neadekvatno korišćenje slobodnog vremena; sredstva masovne komunikacije sa negativnim sadržajem; boravak djece u sredinama u kojima se manifestuju različiti oblici asocijalnog ponašanja; poremećeni odnosi između članova porodice.

Možemo konstatovati da je u ovom periodu bila dobra saradnja između Osnovnog suda u Rožajama, ODT-a i Područnog organa za prekršaje na planu preventivnog djelovanja protiv maloljetničkog prestupništva.

Uspostavljena je bolja saradnja i sa drugim subjektima pozvanim da se bave maloljetničkom delinkvencijom kao što su: škole, roditelji, Ispostava policije, Osnovni sud i Osnovno državno tužilaštvo, kao i Stručna služba pri Višem sudu u Bijelom Polju.

Napominjemo da je škola a posebno porodica značajan faktor u vaspitanju mladih, u kojoj se manifestuju svi oblici asocijalnog ponašanja djece i omladine (bježanje sa časova, konflikti među učenicima i nastavnicima, tuče sa vršnjacima, krađa, uzimanje alkohola, pušenje duvana i dr.). U tom dijelu Stručni tim JU Centar za socijalni rad za Opštinu Rožaje, koji se bavi ovom problematikom za veliki broj maloljetnika-prestupnika sačinio Individualni plan zaštite.

Sve što se u školi propusti na ulici se manifestuje u intezivnijem obliku neprihvatljivog ponašanja maloljetnika.

Napominjemo da roditelji maloljetnika - počinitelja krivičnih djela i prekršaja se bolje odazivaju pozivu stručnih radnika Centra, radi pružanja savjeta, uputstava i radi dogovora o zajedničkom tretiranju ovih maloljetnika, čime daju veliki doprinos zajedničkom preventivnom djelovanju.

Obzirom da su mladi najbitniji dio društva neophodno je da se u radu sa njima uključe svi subjekti, a posebno oni koji su pozvani, kako bi se zajedničkim snagama preventivno uticalo na sprečavanje vršenja krivičnih djela i prekršaja od strane maloljetnika, odnosno kako bi se svi uključili u proces resocijalizacije maloljetnih delikvenata.

3.4 Usluge smještaja

Po programu hraniteljstva – porodičnog smještaja djece bez roditeljskog staranja, organ starateljstva realizuje program za 15 – oro djece koja su smještena u 10 hraniteljskih porodica. Organ starateljstva aktivno prati zadovoljavanje potreba djece koje su utvrđene planovima usluga i održava redovne kontakte sa pružaocima usluga porodičnog smještaja i sa djecom na porodičnom smještaju.

Predstavljamo tabelarni prikaz usluga porodičnog smještaja.

Broj djece na smještaju na hraniteljstvu za koje je nadležan Centar	UKUPNO	MUŠKO	ŽENSKO	SA SMETNJAMA U RAZVOJU	MLAĐE OD 3 GODINE
Djeca na <u>srodničkom</u> hraniteljstvu	15	7	8	2	0
Djeca na <u>nesrodničkom</u> hraniteljstvu	-	-	-	-	-

Broj djece na smještaju na hraniteljstvu za koje je nadležan Centar – vrste hraniteljstva	UKUPNO	MUŠKO	ŽENSKO
Broj djece na standardnom hraniteljstvu	15	7	8
Broj djece na hraniteljstvu uz intenzivnu ili dodatnu podršku	-	-	-
Broj djece na urgentnom hraniteljstvu	-	-	-
Broj djece na povremenom hraniteljstvu	-	-	-

Djeca u centru "Ljubović" (smještaj djece sa problemima u ponašanju)	-	-	-
Djeca smještena u ustanovama u Srbiji	-	-	-
Djeca smještena u ustanovama u B&H	-	-	-
Djeca smještena u maloj grupnoj zajednici Bijelo Polje	2	1	1
UKUPNO	10	7	3